

คริสตจักรแห่งตะวันออกกับการเก็บรักษาภูมิปัญญาตะวันตก *

ศุภวิทย์ ถาวรบุตร **

บทคัดย่อ

พวกเนสโตเรียนคือกลุ่มชาวคริสต์ที่มีถิ่นฐานในตะวันออกกลางและมีบทบาทสำคัญต่อประวัติศาสตร์ของคริสต์ศาสนาในช่วงศตวรรษที่ 4-8 คนกลุ่มนี้ได้มีปฏิสัมพันธ์ทั้งกับจักรวรรดิโรมัน จักรวรรดิซาซาเนียน และจักรวรรดิอิสลาม และสามารถสถาปนาคริสตจักรแห่งตะวันออกขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจเหล่านี้ การศึกษาเกี่ยวกับคริสตจักรแห่งตะวันออกช่วยให้เห็นพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของคริสต์ศาสนา ได้แก่ การตีความเทววิทยาที่ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของโรมัน ความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นทางการเมืองกับจุดยืนทางศาสนา และที่สำคัญที่สุด การรักษาความเชื่อแบบคริสต์ภายใต้การปกครองของชนชั้นนำที่ไม่ใช่คริสต์ ความสำเร็จต่าง ๆ นี้ทำให้ชาวคริสต์เนสโตเรียนสามารถเผยแพร่ศาสนาของตนในตะวันออกกลาง จนกลายเป็นช่องทางส่งผ่านภูมิปัญญาทั้งของคริสต์ศาสนาและของชาวกรีกไปสู่โลกอิสลามในภายหลัง บทความนี้จะอธิบาย

* เนื้อหาบทความเรียบเรียงขึ้นจากบางส่วนของงานนำเสนอเรื่อง Migration and Translation: the Algebra in Medieval Arab ในการประชุม The Third Congress of the Asian Association of World Historians (AAWH) – Migration in Global History: Peoples, Plants, Plagues, and Ports” ระหว่างวันที่ 29 – 31 พฤษภาคม 2558 ที่ Nanyang Technological University (NTU) สาธารณรัฐสิงคโปร์

** หน่วยงานผู้แต่ง: ภาควิชาประวัติศาสตร์ ปรัชญา และวรรณคดีอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พัฒนาการของผู้คนในคริสตจักรแห่งตะวันออกในเชิงประวัติศาสตร์ ควบคู่ไปกับการทำความเข้าใจจารีตทางภูมิปัญญาและแนวทางการศึกษาด้านศาสนาของพวกเขา

คำสำคัญ: คริสตจักรแห่งตะวันออก, ประวัติของคริสต์ศาสนา, พวงเนสโตเรียน, ประวัติศาสตร์ภูมิปัญญาตะวันตก

The Church of the East and the Preservation of Western Intellect *

Supavit Thavaraputta **

Abstract

The Nestorians were the Christians who populated in the Middle East and played significant role in the history of Christianity during the 4th–8th centuries. These people had interacted with the Roman empire, the Sassanian empire, and the Islamic empire and established the Church of the East among the conflicts between these great powers. The study about this Church gives us some new aspects in the development of Christianity, including the theological interpretation which avoided the Roman influence, the relation between political issue and religious stand point, and, most important one, the preservation of Christian faith under non-

* This article is developed from some parts of the presentation titled “Migration and Translation: the Algebra in Medieval Arab” which was presented to the Third Congress of the Asian Association of World Historians (AAWH) – “Migration in Global History: Peoples, Plants, Plagues, and Ports” during 29 – 31 May, 2015 at Nanyang Technological University (NTU), Singapore.

** Affiliation: Department of History, Philosophy and English Literature, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

Christian rulers. With these successes, the Nestorian Christians were able to promulgate their religion in the Middle East, and this was the channel that, later, brought the Christian and Greek intellects to the Islamic world. The article tries to historically explain the development of people in the Church of the East and simultaneously comprehend their intellectual tradition and the practice in their religious studies.

Keywords: The Church of the East, History of Christianity, Nestorians, Western Intellectual History